

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(563)

Wspólne posiedzenie
Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (44.)
oraz Komisji Skarbu Państwa
i Infrastruktury (41.)
w dniu 11 grudnia 2002 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 09)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury Marian Noga)

Przewodniczący Marian Noga:

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie połączonych komisji: Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Rozpatrzymy dzisiaj ustawę o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

Witam przybyłych gości z Ministerstwa Skarbu Państwa z panią minister Misterską-Dragan na czele oraz kilku przedstawicieli Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Rozpatrywany projekt jest projektem poselskim. W związku z tym zapytuję, kto z państwa przedstawiłby ideę tej ustawy, bo nie tu widzę żadnego posła.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

To jest rządowy projekt? No to w takim...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

To jeszcze lepiej. Dobrze. Skoro jest to projekt rządowy, proszę panią minister o zabranie głosu.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa
Barbara Misterska-Dragan:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Serdecznie witam. Postaram się bardzo krótko przedstawić ideę zmian ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

Przede wszystkim chciałam zwrócić uwagę, że projekt powstał w wyniku przeglądu regulacji prawnych, które obowiązują w dziedzinie wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa w stosunku do zasobu własności rolnej Skarbu Państwa, czyli mienia powierzonego Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Inaczej mówiąc: projekt ten porządkuje kwestie dotyczące powierzenia mienia Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa celem zarządzania tym mieniem, kwestie gospodarki finansowej Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa – co jest bardzo istotną sprawą, która jest już dziś uregulowana w tym projekcie – jak również wyraźnie oddziela mienie Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa stanowiące jej własność od zasobu Skarbu Państwa. Są to sprawy, które wymagały uregulowania.

Są również kwestie, które dotyczą zasad rachunkowości; przejrzystości sprawozdań finansowych sporządzanych przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Istotną sprawą jest to, że jeżeli chodzi o kwestię gospodarki finansowej Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, jak również zasad sporządzania sprawozdań finansowych przez tę agencję, to sprawy te powinny wejść w życie już z dniem 1 stycznia 2003 r., żeby zapewnić porównywalność, wiarygodność informacji.

Reasumując: projekt ten, ogólnie rzecz biorąc, porządkuje i w sposób jednoznaczny reguluje kwestie dotyczące zasobu Skarbu Państwa, gospodarowania tym zasobem przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Przewodniczący Marian Noga:

Dziękuję bardzo pani minister.

Proszę przedstawicielkę Biura Legislacyjnego, panią mecenas Kaśnikowską.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Hanna Kaśnikowska:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne bardzo krótko, bo dopiero niecałych dwóch dni, zapoznaje się z tym projektem.

Ustawa ta jest bardzo trudna. Wprowadza bowiem do systemu prawa instytucję prawną, która do tej pory nie jest znana i która w tej ustawie dopiero jak gdyby się wykluwa. Jest to instytucja polegająca właśnie na określeniu powiernictwa w zakresie dysponowania mieniem Skarbu Państwa przez określoną jednostkę, w tym wypadku Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Po przeanalizowaniu przedłożonej przez Sejm ustawy biuro stwierdza, że w kilku miejscach jak gdyby nieco modyfikuje ona propozycje, które były przedstawione w projekcie rządowym. Modyfikuje je w sprawach, powiedziałabym, najbardziej zasadniczych i w związku z tym powinnością Biura Legislacyjnego jest zwrócenie na to uwagi Senatu.

Mianowicie ustawa miała na celu wprowadzenie, zgodnie uzasadnieniem rządowym, zasady surogacji mienia Skarbu Państwa oraz mienia agencji i rozdzielenia tych dwóch mas majątkowych. W propozycji rządowej było to powiedziane zdecydowanie i ostro: w stosunku do całego mienia.

Propozycja Sejmu, zawarta w tej przedłożonej ustawie, modyfikuje to w ten sposób, że zasada surogacji, która znajdowała swój wyraz w art. 5 ust. 5 ustawy nowelizowanej i w myśl projektu rządowego miała polegać na tym, że Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez agencję przysługuje własność lub inne prawa uzyskane z tytułu zbycia lub obciążenia mienia Skarbu Państwa, tutaj zostaje jak gdyby ograniczona przez przepis art. 2, przepis przejściowy zawarty w tej nowelizacji – znajduje się on na samym końcu – który mówi, że własność agencji stanowi również mienie, o którym mowa w art. 5 ust. 4, nabyte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Czyli z masy tego mienia Skarbu Państwa część zostaje jak gdyby przełożona do masy mienia agencji. Z tym, że Biuro Legislacyjne zwraca uwagę tylko na rozwiązanie merytoryczne, które oceni Senat. Natomiast ten przepis pragnie poddać ocenie również z punktu widzenia legislacyjnego. Zastanawiamy się bowiem, czy formuła tego przepisu nie będzie w praktyce rodzić wątpliwości, ponieważ nie będzie można zdecydowanie określić, gdzie jest ta linia demarkacyjna pomiędzy mieniem agencji a mieniem Skarbu

Państwa. Mianowicie ten przepis art. 2 jest sformułowany w sposób bardzo skomplikowany, ale gdy doczytamy się, czego on tak naprawdę dotyczy, będzie to wyglądało mniej więcej następująco: mienie nabyte ze środków zasobu w celu funkcjonowania biura prezesa i oddziałów terenowych nabyte przed dniem wejścia w życie tej ustawy będzie mieniem agencji. Tak mniej więcej ja przynajmniej doczytałam się w tym artykule.

I stawiam tutaj tylko to pytanie: kto będzie oceniał, jakie to będzie mienie i gdzie będzie ta granica?

To by było tyle, jeśli chodzi o uwagę dotyczącą sprawy rozdziału mienia.

Następna uwaga merytoryczna dotyczy art. 1 pkt. 6 ustawy, który wprowadza zmiany w art. 17, 17b ustawy nowelizowanej. Tutaj, w ust. 1, wprowadza się stawki opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, a następnie w dodanym w tym artykule ust. 2 mówi się o ustaleniu nowej lub zmianie dotychczasowej wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania. Prezes agencji zawiadamia na piśmie użytkownika wieczystego. Do obu rodzajów zawiadomień stosuje się odpowiednio przepisy o gospodarce nieruchomościami dotyczące postępowania w razie wypowiedzenia opłaty rocznej.

I teraz Biuro Legislacyjne w związku z tymi rozwiązaniami ma pytanie. Jeżeli do opłaty rocznej stosowane były przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami, a zgodnie z tymi przepisami opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego mogła być zmieniona tylko w sytuacji, gdy zmienia się wartość nieruchomości, która jest przedmiotem użytkowania, to czy ten przepis nie idzie zbyt daleko, skoro tą ustawą pozwala się jak gdyby na zmianę opłat z tytułu użytkowania? Albo też, zdaniem rządu, nie będzie tu żadnych zmian z tytułu tej opłaty rocznej, oczywiście na niekorzyść użytkownika wieczystego. To następna uwaga.

Kolejna uwaga dotyczy art. 24 ust. 5. Jest to artykuł zmieniony na skutek projektu poselskiego. Dotyczy on możliwości nieodpłatnego przekazania na własność wskazanym w tym przepisie podmiotom nieruchomości wchodzących w skład zasobu agencji.

Mamy dwa zapytania. Czy można będzie przekazywać je na własność parkom narodowym, skoro nie mają one osobowości prawnej?

I druga sprawa. W pkt. 3 mówi się, że nieruchomości mogą być przekazane na cele związane z zalesieniem osobom bezrobotnym bez prawa do zasiłku, byłym pracownikom państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej. Tu może powstać wątpliwość, czy to przekazanie w jakimś zakresie ma być zgodne z wymogami określonymi w ustawie o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia. Czy mają być stosowane wymogi tamtej ustawy, czy nie? Tamta ustawa ma ściśle określone wymogi. Mówi, jaki rodzaj gruntów, jakiej klasy, może być przekazany. I w praktyce, przy wykonywaniu tego przepisu, może powstać pytanie, czy należy te wymogi stosować, czy nie. Jeśli nie, to dobrze byłoby, żeby to było wyjaśnione tutaj, w trakcie pracy legislacyjnej, bo wtedy ten przepis będzie już prościej stosowany i nie będzie wątpliwości w praktyce.

I wreszcie, żeby już nie przedłużać, przedstawię drobne uwagi legislacyjne. Drobne, bo ustawa jest bardzo starannie przygotowana; to trzeba przyznać. Dotyczy one art. 1 pkt. 1 lit. b, gdzie należałoby zmienić tylko to, że tam, gdzie mówi się: dodaje się ust. 5 i ust. 6 w brzmieniu, powinno być: dodaje się ust. 5 do ust. 7 w brzmieniu; to jest taka drobna poprawka legislacyjna.

Ewentualnie, gdyby taka była wola Senatu, można byłoby pochylić się nad przepisami przejściowymi, gdzie począwszy od art. 2 do art. 6 ustawodawca używa różnych sformułowań na określenie tych samych pojęć ustawowych. Ale to są już

drobne sprawy, które może mają znaczenie tylko dla odbioru i gładkości tych przepisów, bo jeśli chodzi ich o zrozumienie, to nawet przy tych niedomaganiach legislacyjnych nie będą one budziły w praktyce wątpliwości. To by było na tyle. Dziękuję.

Przewodniczący Marian Noga:

Poproszę panią minister Barbarę Misterską-Dragan. Proszę bardzo.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa
Barbara Misterska-Dragan:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Jeżeli pan pozwoli, również będę się posiłkować zaproszonymi na to spotkanie przedstawicielami Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Bardzo dziękuję wszystkim za uwagi legislacyjne, porządkujące. Rzeczywiście na początku w art. 5 przy dodaniu w pkt. 5 i ust. 6 pominięty został ust. 7. Ale to wszystko działo się rzeczywiście na posiedzeniu Sejmu, kiedy były nad tymi poprawkami przeprowadzane głosowania. I one przeszły poprzez głosowanie w czasie plenarnego posiedzenia.

Art. 2, do którego była uwaga, chciałabym wyjaśnić w ten sposób. Rzeczywiście art. 2 jest artykułem porządkującym kwestie związane z art. 5, czyli art. 1 ust. 1 pkt. 4 ustawy, gdzie mówi się, że mienie nabyte przez agencję ze środków własnych, co jest wyraźnie zaznaczone, w celu zapewnienia funkcjonowania biura prezesa i oddziałów terenowych agencji – czyli nie ma to związku z zasobem Skarbu Państwa – stanowi jej własność. I art. 2 był porządkujący. Mówił o tym, że mienie, które zostało nabyte do dnia wejścia w życie ustawy ze środków własnych agencji na cele związane z funkcjonowaniem biura...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przepraszam bardzo, ja się przejęczyłam. Art. 5 pkt. 4, który przeczytałam, ma zastosowanie od dnia wejścia w życie ustawy. A jeżeli chodzi o art. 2, to mówimy o mieniu nabytym przez agencję do dnia wejścia w życie ustawy; stanowi ono własność agencji. Ale wiąże się to z przeznaczeniem tego mienia na funkcjonowanie biura prezesa zarządu i oddziałów terenowych agencji, czyli nie dotyczy to zasobu. Taka była intencja ustawodawcy.

Poproszę jeszcze pana dyrektora Marczaka, żeby wyjaśnił tę kwestię, ponieważ to nie było przedmiotem jakichś spornych dyskusji. To miało uporządkować kwestię mienia dotychczas nabytego i relację agencji do tego mienia. Zaraz oddam głos, dobrze?

Jeszcze jest sprawa dotycząca pktu 6 w art. 17b. Również chciałabym poprosić o wyjaśnienie tej sprawy, bo to było przedmiotem szerokiej dyskusji w czasie obrad komisji sejmowych. Kwestie dotyczące art. 24 ust. 5 to jest rzeczywiście propozycja poselska dotycząca zmiany i wprowadzenia rozszerzenia uprawnień. Słuszna jest uwaga, że parki narodowe powinny być wykreślone, bo nie mają osobowości prawnej. Przychylamy się do tego całkowicie i chcielibyśmy na to zwrócić również uwagę. Chodzi też o kwestie dotyczące pktu 3, osób bezrobotnych. Rozumienie tego zapisu jest takie: następuje przekazanie nieodpłatnie osobom bezrobotnym nieruchomości rolnych do powierzchni 2 ha, ale na cele związane z zalesieniem w rozumieniu ustawy, o której pani wspominała – o przeznaczeniu gruntów. Czyli wszystkie warunki określone w tej ustawie powinny być spełnione.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Chciałabym jeszcze zwrócić uwagę na jedną sprawę dotyczącą zapisu tej ustawy, ponieważ ona również była dyskusyjna. Chciałabym poddać pod rozagę Szanownej Komisji kwestie dotyczące zapisu dalszego. Proponujemy, żeby zastanowić się nad zmianą tego zapisu, która polegałaby na tym, że po słowach: w przypadku zbycia lub przeznaczenia przez nabywcę nieruchomości na inne cele niż określone w umowie przed upływem 10 lat, licząc od dnia jej nabycia, zamiast: agencja może żądać byłoby: agencji przysługuje – i dalej – zwrot aktualnej wartości pieniężnej tej nieruchomości według zasad określonych w art. 30 ust. 1. Żeby nie było, tak jak zgłaszano w czasie posiedzenia Sejmu, tej dowolności działania agencji.

Czy mogłabym prosić pana dyrektora o zabranie głosu?

Przewodniczący Marian Noga:

Dyrektor Marczak, tak? Proszę bardzo.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

**Dyrektor Zespołu Prawnego
w Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa
Jerzy Marczak:**

Zostałem poproszony o zabranie głosu w dwóch kwestiach. Pierwsza kwestia dotyczy art. 2 przepisów ustawy nowelizującej. Otóż ja chciałbym to wyjaśnić, bo tu padło pytanie dotyczące tej sprawy. Już obecnie w ustawie, w art. 5, znajduje się przepis, który mówi, że mienie nabyte przez agencję na potrzeby funkcjonowania biura prezesa i oddziałów terenowych stanowi jej własność. Jest to w ogóle mienie ruchome, które agencja nabywa w celu funkcjonowania.

Rzecz jasna, agencja jest państwową osobą prawną i oczywiście w przypadku jej likwidacji czy przekształcenia to mienie, które stanowi jej własność, wróci do Skarbu Państwa.

Ustawa przedstawiona Senatowi w sposób bardziej systemowy rozgranicza gospodarowanie tymi dwoma rodzajami mienia, czyli mieniem zasobu i mieniem własnym agencji. I art. 2 służy wyjaśnieniu, że to, co zostało nabyte przed dniem wejścia w życie ustawy, stanowi własność agencji i podlega tym regułom gospodarowania, o których była mowa wcześniej w ustawie nowelizowanej. To jest pierwsza kwestia, którą chciałem wyjaśnić.

Druga kwestia, co do której wątpliwości zgłosiło Biuro Legislacyjne, dotyczy art. 17b ust. 2a. Chciałbym wyjaśnić, że ustalenie nowej opłaty i zmiana dotychczasowej wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, jeżeli chodzi o mienie zasobu, dotyczy wyłącznie takiej sytuacji, w której...

Nieruchomości znajdujące się w użytkowaniu wieczystym przejęte do zasobu to są nieruchomości – tu chodzi o nieruchomości rolne – co do których użytkowanie wieczyste zostało ustanowione z mocy prawa na rzecz Polskiej Akademii Nauk, szkół wyższych i jednostek badawczo-rozwojowych. Te trzy typy podmiotów praktycznie ponoszą symboliczną opłatę z tytułu wieczystego użytkowania. To jest równowartość 20 kg żyta z 1 ha przeliczeniowego. I nie ma wątpliwości dopóty, dopóki taka jednostka nie zbędzie prawa użytkowania wieczystego. W sytuacji, w której zbywa ona prawa użytkowania

wieczystego na rzecz osoby fizycznej czy innego podmiotu, któremu nie przysługuje ta preferencyjna opłata, powstaje problem. I dotychczas to było nieuregulowane.

Mamy takie sytuacje, na przykład w Warszawie, w których nabywcy użytkowania wieczystego gruntów de nomine rolnych, które de facto mogą być wykorzystywane na inne cele, w związku z tym zamieszczeniem prawnym uchylają się od ponoszenia jakichkolwiek opłat. Stąd też istnieje konieczność ustalenia trybu, w jakim agencja będzie ustalała opłaty za użytkowanie wieczyste. I zdecydowano poprzez dodanie art. 2a... Bo jeżeli chodzi Polską Akademię Nauk, szkoły wyższe, jednostki badawczo-rozwojowe, to wszystko pozostaje bez zmian – dalej płacą one preferencyjne oprocentowanie, wnoszą opłaty w trybie dotychczasowym. Ale w sytuacji, w której użytkowanie wieczyste będzie dotyczyło podmiotu innego niż te jednostki wnoszące opłaty preferencyjne, agencja wyznaczy, oczywiście na podstawie wartości nieruchomości, odpowiednią opłatę. Oczywiście jeżeli wartość nieruchomości się zmieni, opłata będzie mogła być modyfikowana w trybie...

I tutaj była kwestia wyboru, jaki tryb przyjąć. Zdecydowano się w rezultacie na tryb postępowania w razie wypowiedzenia opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego. Tryb jest taki: należy ustalić nową opłatę do końca roku na rok następny. Jeżeli dany podmiot nie zgadza się z obliczeniem opłaty, może wnieść sprawę do samorządowego kolegium odwoławczego. A później każda ze stron – i agencja, i ten użytkownik wieczysty – może żądać rozpatrzenia sprawy przez sąd powszechny.

To jest regulacja niezbędna dla uporządkowania wreszcie kwestii opłat z tytułu użytkowania wieczystego, które to użytkowanie jest zbywane przez jednostki ponoszące opłaty na zasadach preferencyjnych jednostkom, które do takich preferencji uprawnień nie mają: osobom fizycznym, podmiotom gospodarczym. Dziękuję.

To są te dwie kwestie, do których wyjaśnienia zostałem na razie wezwany.

Przewodniczący Marian Noga:

W takim razie poproszę pana dyrektora, bo nie widzę zastępcy prezesa ani prezesa agencji. Może pan zreferuje kolejne sprawy; to, jak Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa zapatruje się na projekt ustawy.

Dyrektor Zespołu Prawnego w Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa Jerzy Marczak

Panie Senatorze, Panie Przewodniczący! Otóż pozwoliliśmy sobie przygotować propozycję uzupełnienia projektu ustawy. Dotyczy to następujących kwestii.

Pierwsza kwestia, w zasadzie o charakterze bardziej porządkowym niż merytorycznym, dotyczy art. 21 ustawy nowelizowanej, który mówi o sporządzaniu planów finansowych w powiązaniu z art. 20 ust. 3. W art. 20 ust. 3 mówi się, że roczne plany finansowe agencji zatwierdza minister właściwy do spraw Skarbu Państwa z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi. A w art. 21 ust. 1 mówi się, że prezes agencji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa i ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi ustalają kierunki rozdysponowania środków finansowych. A kierunki rozdysponowania środków finansowych to jest przecież element planu finansowego, zresztą jeden z najważniejszych, obok prognoz dotyczących przychodów.

A zatem proponujemy, żeby usunąć tę niezręczność, bo tu minister zatwierdza to, co wcześniej ustalił w porozumieniu. Myślmy, że to nie jest właściwie sformułowane i dlatego proponujemy sformułowanie art. 21 w sposób jednolity i, jak nam się wydaje, uporządkowany. Zatem art. 20 ust 3 zostałyby tak jak jest, czyli te roczne plany finansowe zatwierdza oczywiście minister nadzorujący w porozumieniu z ministrem do spraw rozwoju wsi, a w art. 21 byłoby sformułowanie, że kierunki rozdysponowania środków określa się w rocznym planie finansowym. Dzięki temu nie będzie obecnej wątpliwości co do tego, czym są te kierunki rozdysponowania środków. Wiadomo – jest to część planu finansowego. I ust. 2 mówi, że w trybie określonym w odrębnych przepisach o zasadach wspierania rozwoju regionalnego projekt planu – bo tak wymaga ustawa o zasadach wspierania rozwoju regionalnego – jest przekładany do uzgodnienia ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego.

To jest pierwsza propozycja. Można dalej?

(Przewodniczący Marian Noga: Proszę bardzo.)

Następna propozycja dotyczy dodania w pkt 8, w którym nadaje się w całości nowe brzmienie rozdziałowi czwartemu pod nagłówkiem: „Gospodarka finansowa agencji zasobu”, dodanie nowego artykułu, który był już rozważany przez komisję sejmową, a później przy uchwalaniu ustawy nie zyskał poparcia w Sejmie. Jest to przepis niezbędny do prowadzenia działalności agencji, mianowicie regulujący kwestie odraczania, rozkładania na raty albo, w szczególnych przypadkach, umarzania zaległych należności agencji.

My dotychczas oczywiście stosujemy w szczególnych sytuacjach odroczenia płatności, czy rozkładania zaległych płatności na raty – tak zwane rozterminowywanie płatności umownych. Stosujemy również umorzenia, czyli odstąpienia od dochodzenia należności, opierając się na ogólnych regułach kodeksu cywilnego; poprzez odesłanie do kodeksu cywilnego w odpowiednim artykule ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. I ta praktyka wydawała się agencji właściwa.

Jednak podnoszą się głosy, płynące przede wszystkim z ministerstwa finansów, że agencja jako podmiot publicznoprawny nie może domniemywać swoich kompetencji w tych kwestiach, że powinno być to uregulowane w sposób pozytywny – kwestie odraczania, umarzania, rozkładania na raty zaległych należności – tak jak jest to w odniesieniu do jednostek i zakładów budżetowych na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych; jak w odniesieniu do należności Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

A w naszej ustawie – mówię: naszej, czyli tej nowelizowanej ustawie o gospodarowaniu – brakuje uregulowania albo podstawy prawnej do uregulowania tych kwestii. I w związku z tym proponujemy wprowadzenie nowego art. 23a w ustawie nowelizowanej, który stanowiłby, że agencja może odroczyć określony w umowie – albo ewentualnie decyzji zarządu w sprawie, bo i taka forma jest stosowana – termin zapłaty należności, rozłożyć ją na raty albo umorzyć w części lub w całości, jeżeli przemawiają za tym ważne względy gospodarcze, społeczne lub losowe. Jest to przepis wzorowany na analogicznym upoważnieniu zawartym w ustawie o finansach publicznych w odniesieniu do jednostek budżetowych.

I dalej. Druga część tego przepisu polegałaby na upoważnieniu ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, tradycyjnie działającego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi, po zasięgnięciu opinii prezesa agencji, do ustalenia

w drodze rozporządzenia szczegółowych przesłanek odraczania, rozkładania na raty lub umarzania należności.

No i oczywiście tryb postępowania w tych sprawach. Co do wytycznych do treści aktu, to w rozporządzeniu należałoby określić okoliczności uzasadniające uznanie, że niemożność terminowego uregulowania należności przez dłużnika jest uzasadniona tymi właśnie względami gospodarczymi, społecznymi lub losowymi, albo że należność jest nieściągalna – i w tym przypadku zachodziłaby konieczność jej umorzenia.

Nieściągalność agencji, przepraszam: nieściągalność należności występuje wtedy, kiedy dłużnik umarł albo kiedy zakład został zlikwidowany, nie ma żadnego majątku. Zwykle nieściągalność należności stwierdza komornik po zakończeniu postępowania egzekucyjnego. Te przypadki, jak mi się wydaje, zostaną uregulowane w rozporządzeniu wykonawczym w sposób analogiczny do tego, jak to zostało uregulowane w odniesieniu do należności, także cywilnoprawnych, jednostek budżetowych w rozporządzeniu Rady Ministrów wydanym na podstawie ustawy o finansach publicznych.

Dalej proponujemy to, co już było tutaj podnoszone przez przedstawicielkę Biura Legislacyjnego: mianowicie z art. 24 ust. 5 należałoby wykreślić parki narodowe. Parki narodowe są państwowymi jednostkami budżetowymi, a zatem jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej. I oczywiście nie ma sensu stwierdzenie, że agencja może przekazać coś na własność parkowi narodowemu, ponieważ nieruchomości zasobu są również nieruchomościami będącymi własnością Skarbu Państwa. Sprawa obejmowania w zarząd nieruchomości przez parki narodowe regulowana jest w trybie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie granic parku.

Jeżeli na podstawie ustawy o ochronie przyrody Rada Ministrów ustali granice parku i w obrębie tych granic znajdzie się nieruchomość zasobu własności rolnej Skarbu Państwa, to ta nieruchomość przechodzi w zarząd parku. Jest to sprawa uregulowana. Ta kwestia była wprowadzona w pewnym pośpiechu na skutek wniosku jednego z posłów; ktoś tam we właściwym czasie nie zareagował i jakoś to przeszło. Jest szansa, żeby teraz te kwestie wyprostować, bo to, co było intencją tej poprawki poselskiej, jest już obecnie gwarantowane.

Dalej proponujemy jako trzecią, a może czwartą, taką poprawkę. Proponujemy, aby dotychczasową treść ustawy nowelizującej, treść art. 6, który reguluje pewne kwestie przejściowe, oznaczyć jako ust. 1 i dodać następną regulację przejściową: poręczenia i gwarancje kredytowe udzielone przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa przed dniem wejścia w życie ustawy obciążają mienie zasobu.

Wydaje nam się to niezbędne ze względu na to, że w art. 23 ustawy nowelizowanej, w nowym art. 23, zostało wprowadzone pewne rozróżnienie. Polega to na tym, że agencja może udzielać poręczeń i gwarancji kredytowych do wysokości określonej w planie finansowym jak gdyby opierając te poręczenia i gwarancje na własnym majątku oraz może udzielać poręczeń i gwarancji kredytowych obciążających mienie zasobu. Ale tych, które mają obciążać mienie zasobu, może udzielić tylko za zgodą ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.

Dotychczas nie było takiego rozróżnienia. Wszystkie poręczenia i gwarancje kredytowe, których udzieliliśmy, mają oczywiście swoje oparcie w mieniu zasobu, bo nie było takiego rozróżnienia przy udzielaniu gwarancji kredytowych. Oczywiście opieranie poręczenia czy gwarancji kredytowej o mienie agencji jest... Nikt takiej gwarancji by nie przyjął, gdyby miała ona być oparta wyłącznie o to mienie ruchome,

którym dysponuje agencja. Ale chodzi o to, żeby nie było już co do tego wątpliwości, a przede wszystkim żeby tych wątpliwości nie mieli ci beneficjenci gwarancji, którzy teraz powiedzą tak: była udzielona gwarancja przed wejściem w życie nowelizacji bez zgody ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa. A wymogu takiej zgody po prostu nie było.

No i teraz – na czym ona jest oparta? Oparta jest oczywiście na mieniu zasobu. Ja tylko wyjaśnię, że poręczenia i gwarancje udzielane przez agencję, mimo że nie ma formalnego wymogu uzyskiwania zgody ministra, są monitorowane przez radę nadzorczą, przez ministra nadzorującego – ministra Skarbu Państwa. I tyle...

(Przewodniczący Marian Noga: Dziękuję bardzo.)

I tyle, jeśli chodzi o nasze propozycje. Dziękuję.

Przewodniczący Marian Noga:

Szanowni Państwo, o godzinie 9.00 rozpoczyna się posiedzenie plenarne Senatu, a nie mam zgody na prowadzenie posiedzenia w czasie plenarnych obrad Senatu. W związku z tym mamy piętnaście minut na zadawanie pytań, zgłaszanie różnych ewentualnych poprawek legislacyjnych. Daję dwa dni Biuru Legislacyjnemu na zebranie tych wszystkich poprawek i spotkamy się w piątek o godzinie 8.00 rano w celu zatwierdzenia ustawy. Ale w tej chwili mamy oczywiście tych piętnaście minut na zgłaszanie różnego rodzaju pytań, propozycji.

Proszę bardzo, po kolei.

Pan senator Łęcki.

Senator Włodzimierz Łęcki:

Panie Przewodniczący! Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo!

Muszę powiedzieć, że jestem zbulwersowany kolejną sprawą dotyczącą terminu. Jest napisane, że ustawa wchodzi w życie 1 stycznia 2003 r. Jest to kolejny przykład stawiania nas pod przysłowiową ścianą, tym bardziej...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Jest, jest.

(Głos z sali: Jest napisane, że ustawa wchodzi po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia.)

Ja tutaj nie zaznaczyłem, ale gdzieś w materiałach mam...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

(Przewodniczący Marian Noga: Ale proszę państwa, teraz głos ma pan senator Łęcki.)

Poza tym wyjaśnienia pana dyrektora powinny być złożone nie u nas. Nas interesują pewne pryncypia, a nie szczegóły. Jeżeli tu dochodzi do dyskusji między przedstawicielami rządu, które my mamy rozstrzygać, to też jest to zajmowanie naszego czasu.

Jeżeli chodzi o – jak to powiedziałem – pryncypia, to moją wielką obawę budziła sprawa, o której mówiła pani dyrektor, przepraszam: pani minister. Ale pan dyrektor wyjaśnił, że możliwości pozyskiwania gruntów przez parki narodowe wynikają z innych przepisów i są zagwarantowane. Tak, Panie Dyrektorze?

(Dyrektor Zespołu Prawnego w Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa Jerzy Marczak: Tak. Z rozporządzenia Rady Ministrów.)

Czyli nie będzie większych utrudnień niż do tej pory w pozyskiwaniu gruntów agencji na rzecz parków narodowych?

(Dyrektor Zespołu Prawnego w Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa Jerzy Marczak: ...ustalenia granicy parku.)

Rozumiem. I wtedy z mocy prawa grunty znajdujące się w obrębie parku...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Więc właśnie. Niezupełnie z mocy prawa. Wiem, że były z tym duże kłopoty.

(Dyrektor Zespołu Prawnego w Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa Jerzy Marczak: My robimy protokół, po prostu...)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze, dziękuję.

Sprawa przekazywania gruntów na rzecz samorządów jest zagwarantowana. Ale, Panie Przewodniczący, prosiłbym, żeby tutaj padła jednoznaczna odpowiedź. Dyskutujemy nad inną ustawą – o zwrocie tak zwanego mienia zabużańskiego, gdzie jest mowa o tym, że część roszczeń będzie zaspokojona z majątności Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Czy ta ustawa nie uniemożliwia tego? Nigdzie tu nie przeczytałem takiego ustępu. Być może to mieści się w sprawach ogólnych. To tyle, dziękuję.

Przewodniczący Marian Noga:

Pan senator Biela.

Senator Adam Biela:

Panie Przewodniczący, ja najpierw mam formalne pytanie: czy jest to czas na składanie ewentualnych poprawek?

(Głosy z sali: Tak, tak.)

W takim razie w imieniu trzech posłów, trzech senatorów, składam poprawkę...

(Wesołość na sali)

...dotyczącą zmiany czternastej w art. 29 ust. 1, gdzie wymienione są enumeratywnie możliwości nabycia nieruchomości zbywanej przez agencję na zasadach określonych w ustawie, a więc preferencyjnych. Propozycja dotyczy tego, żeby po pkt 3 dopisać jeszcze pkt 4 w następującym brzmieniu: byłym pracownikom państwowego gospodarstwa rolnego – w nawiasie – indywidualnym lub zorganizowanym w spółkę lub grupę producencką – zamknąć nawias – której nieruchomości weszły do zasobu, a pracownicy przepracowali w tym przedsiębiorstwie co najmniej dziesięć lat. Taką poprawkę chciałbym złożyć.

Przewodniczący Marian Noga:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Proszę bardzo o dalsze głosy.

Pan senator Pieniążek, przewodniczący Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Senator Jerzy Pieniążek:

Szanowni Państwo! Mnie nie przekonuje wyjaśnienie przekazane przez pana Marczaka w sprawie możliwości wyłączenia terenów na parki narodowe.

Pozostaje bowiem jeszcze temat rezerwatów przyrody, Panie Dyrektorze. Jak pan wie, w Sejmie procedowano w tej sprawie i ten temat nie został uregulowany do końca.

Mam zatem prośbę, Pani Mecenasa, żeby w tej ustawie w którymś punktów dokończyć zapisów o możliwości wyłączenia terenów na parki narodowe i rezerваты przyrody, bo to pozostało nieuregulowane w tej ustawie. Tak jak co do parków mamy część, że tak powiem, dorozumianą prawnie, tak temat rezerwatów jest jakby pominięty.

Mam jeszcze drugie pytanie. Chodzi o sytuację, Pani Minister, kiedy ustawa nie wejdzie z dniem 1 stycznia – a wszystko wskazuje, że nie wejdzie. Pani proponuje, aby część rachunkowa obowiązywała od 1 stycznia 2003 r. – czyli proponujecie zmianę. W art. 7 tekstu przyjętego przez Sejm mówi się, że pierwszym rokiem sprawozdawczym będzie 2003 r. i to było prostsze, bo niezależnie od tego, kiedy to wejdzie, jest to sposób uregulowania, powiedziałbym, bardziej przystępny. A w tej chwili, skoro ustawa nie wchodzi z dniem 1 stycznia, a ta część ma wtedy wejść, to ja chciałbym prosić panią mecenasa o wyjaśnienie, jak te dwie daty mają się do siebie.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przepraszam, nie bardzo rozumiem właśnie ten zapis.

Rozumiem, że niekoniecznie to musi być teraz, bo, Szanowni Państwo, mamy czas do piątku. I gdyby można było te rzeczy...

Prócz tego mam taką propozycję, Szanowny Panie Przewodniczący i Szanowni Państwo, aby również przy tych poprawkach, które tu są zgłoszone – a mamy ich kilka – było też stanowisko Ministerstwa Finansów na piśmie. Dziękuję.

Przewodniczący Marian Noga:

Jest na sali przedstawiciel Ministerstwa Finansów, pan Szalkowski, tak? Tak, proszę bardzo.

Czy pan mógłby zabrać teraz głos w tej sprawie, czy...

(Starszy Specjalista w Departamencie Polityki Regionalnej i Rolnictwa w Ministerstwie Finansów Jerzy Szalkowski: Na następnym posiedzeniu...)

Na następnym posiedzeniu pan zabierze głos w tej sprawie. Dobrze, dziękuję.

Proszę. Przyjmuję dalsze zgłoszenia.

Pan senator Sztorc. Proszę bardzo.

Senator Józef Sztorc:

Myślę, że nie należy się z ustawą spieszyć. Trzeba nad nią popracować. Z tego, co było tutaj słyhać, ma ona wyjątkowo wiele niedoróbek i niejasności. Myślę, że przygotowywanie tego tak na chybicka jest szkodliwe dla samej ustawy. Pani minister argumentuje, że nie da się, bo musi to być 1 stycznia; księgowo sprawy muszą być od 1 stycznia. Nie. Pani Minister, możemy sobie zaprowadzić księgowość od 15 stycznia czy od 1 lutego. Przecież na księgowości trochę się znamy. Nie da się cały rok czekać. Pewnie później...

Ja na dzień dzisiejszy jestem za odrzuceniem ustawy, chyba że popracujemy nad nią, będziemy procedować dalej.

Przewodniczący Marian Noga:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Proszę bardzo, czy są dalsze głosy w dyskusji, propozycje?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Pan senator Lorenz, proszę bardzo.

Senator Janusz Lorenz:

Proszę państwa, ja nie za bardzo rozumiem, dlaczego mienie Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa ma być rozdzielane od mienia Skarbu Państwa. Co to jest? Przecież to Skarb Państwa dał swój majątek powołując agencję. To na majątku Skarbu Państwa agencja stworzyła majątek, którym dysponuje, w którym ma swoje zasoby, gdzie urzęduje itd., gdzie ma mienie ruchome, nieruchome. Po co to jest?

Tak więc na ten moment jestem przeciwko.

Przewodniczący Marian Noga:

Słucham dalszych propozycji.

(Głos z sali: No to możemy odrzucić.)

(Wesołość na sali)

Nie, nie. Spokojnie, spokojnie.

Proszę państwa, ja mam jeszcze taką propozycję: aby pan mecenas Głogowski był w kontakcie z naszym Biurem Legislacyjnym. Pan mecenas reprezentuje Ministerstwo Skarbu Państwa. A pan dyrektor Marczak z Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa żeby był w kontakcie z Biurem Legislacyjnym, konkretnie z panią mecenas Kaśnikowską. Wszystkich panów senatorów również proszę o składanie propozycji co do tej ustawy bezpośrednio do Biura Legislacyjnego, do pani mecenas Kaśnikowskiej.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Który pokój?

(Głos z sali: Pokój nr 287.)

Pokój nr 287.

Biuro proszę o zebranie wszystkich wniosków legislacyjnych, przygotowanie ich na piśmie. Również Ministerstwo Finansów proszę o skontaktowanie się Biurem Legislacyjnym i wyrażenie opinii na piśmie lub o przybycie przedstawiciela Ministerstwa Finansów na posiedzenie w piątek.

Wtedy każdy senator będzie miał przed sobą listę propozycji i zadecydujemy w piątek, czy tę ustawę przyjmujemy, czy jej nie przyjmujemy z tymi poprawkami.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Aha. No i prosiłbym pana dyrektora Marczaaka o to, ażeby przybył przynajmniej wiceprezes Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Bo jak sam pan widzi, ustawa nie jest łatwa i tu są ważne decyzje.

(Dyrektor Zespołu Prawnego w Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa Jerzy Marczak: Oczywiście przekażę.)

Zamykam posiedzenie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 8 minut 52)

